

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Факультет педагогіки та психології

Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О. А. Кузнецова

_____ 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АНСАМБЛЕВЕ МУЗИКУВАННЯ ЗА КВАЛІФІКАЦІЄЮ**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

2020-2021 навчальний рік

Розробник: Щербак Ігор Вікторович, доцент кафедри музичного мистецтва, кандидат педагогічних наук, доцент Щербак І. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри музичного мистецтва
Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри Стріхар О.І. (Стріхар О.І.)

«28» серпня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Варіативна
	Код та найменування спеціальності 014 Середня освіта	
Загальна кількість годин – 120 год.	Предметна спеціальність (спеціалізація): 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	<i>Рік підготовки</i>
		2-й
		<i>Семестр</i>
	Освітній ступінь <u>магістр</u>	<i>Практичні</i>
		40 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		80 год.
		Вид контролю:
		залік

Мова навчання – українська.

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі MOODLE - <http://moodle.mdu.edu.ua/my/>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 40 год. – аудиторні заняття, 80 год. – самостійна робота (30% ~ 70%).

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Варіативна
	Код та найменування спеціальності <u>014 Середня освіта</u>	
Загальна кількість годин – 120 год.	Предметна спеціальність (спеціалізація): <u>014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)</u>	<i>Рік підготовки</i>
		2-й
		<i>Семестр</i>
	Освітній ступінь <u>магістр</u>	3-й
		<i>Практичні</i>
		18 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		102 год.
		Вид контролю:
		залік

Мова навчання – українська.

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі MOODLE - <http://moodle.mdu.edu.ua/my/>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 120 год.: 18 год. – аудиторні заняття, 102 год. – самостійна робота (8% ~ 92%).

2. Вступ

Дисципліна «Ансамблеве музикування за кваліфікацією» спрямована на професійне становлення учасника ансамблю, передбачаючи: вдосконалення у майбутніх вчителів музичного мистецтва набутих умінь і навичок ансамблевого музикування, вивчення складних за гармонічним і поліфонічним викладом музичних творів, розвиток мелодичного, гармонічного слуху, органічного поєднання індивідуальної виконавської техніки з майстерністю ансамблевого музикування, розвиток ритму, внутрішньо-слухових уявлень, художнього смаку, артистичності, емоційності, естетичного сприйняття творів різних напрямів та стилів, виконавського аналізу ансамблевого музикування.

Ключові слова: ансамбль, аплікатура, фраза, інтонація, динаміка, засоби звуковидобування, акомпанемент.

The discipline "Ensemble music by qualification" is aimed at professional development of the ensemble member, providing: improvement of future music teachers acquired skills and abilities of ensemble music, study of complex harmonious and polyphonic presentation of musical works, development of melodic, harmonic hearing, organic combination with the skill of ensemble music making, development of rhythm, intra-auditory representations, artistic taste, artistry, emotionality, aesthetic perception of works of different directions and styles, performance analysis of ensemble music making.

Key words: ensemble, fingering, phrase, intonation, dynamics, means of sound production, accompaniment.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування та розвиток виконавських умінь та навичок ансамблевого музикування, накопичення теоретичних знань, професійного досвіду гри у різних за складом та формою музичних ансамблях.

Завдання курсу:

- ознайомити з ключовими поняттями і принципами гри в ансамблі різного складу;
- визначити найбільш типові проблемні питання щодо специфіки використання ансамблю різного складу в практичній діяльності;
- оволодіти практичними виконавськими вміннями і навичками гри в ансамблі різного складу.

I. Загальнопредметні:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі освіти у процесі навчання основ мистецтва, теорії і практики художньо-творчого розвитку учнів та дітей, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в ЗЗСО та ЗВО.

ЗК4. Здатність працювати в команді

ЗК6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

II. Фахові:

ФК 1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови.

ФК 4. Здатність до виявлення музикальності, виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні уміння, виконавську надійність вчителя музичного мистецтва та викладача фахових дисциплін.

ФК 6. Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів мистецтва.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати музичну термінологію, розуміти основні концепції та системи музично-педагогічних наук.

ПРН 2. Знати сучасні теоретичні основи музики, педагогіки мистецтва, технології викладання фахових дисциплін.

ПРН 4. Інтегрувати складні професійні уміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію).

4. Передумови для вивчення дисципліни:

«Інструментальне виконавство», «Додатковий музичний інструмент», «Методика гри на музичному інструменті», «Методика викладання інструментального виконавства», «Сольно-інструментальна майстерність».

5. Програма навчальної дисципліни**Кредит 1. Фраза як елемент музичної мови.**

Тема 1. Поняття музичного фразування.

Тема 2. Фразування в музичному творі.

Тема 3. Аплікатура.

Тема 4. Акцент.

Тема 5. Інтоніяція.

Кредит 2. Динамічні градації інструментів ансамблю.

Тема 6. Динаміка.

Тема 7. Динамічні відтінки.

Тема 8. Динаміка в ансамблевих творах.

Тема 9. Динамічний план музичного твору.

Тема 10. Звуковий баланс ансамблю.

Кредит 3. Звуковидобування. Робота над ансамблем.

Тема 11. Засоби звуковидобування та прийоми гри на інструменті.

Тема 12. Технічні та складні фрагменти в ансамблевих партіях.

Тема 13. Ансамбль в групі інструментів.

Тема 14. Акомпанемент в ансамблевому музикуванні.

Тема 15. Ансамбль в групі акомпанементу.

Кредит 4. Художній образ. Концертний виступ.

Тема 16. Створення художньо-виконавського плану музичного твору.

Тема 17. Інтерпретація музичного твору.

Тема 18. Розкриття художнього образу музичного твору.

Тема 19. Підготовка до концертного виступу.

Тема 20. Концертний виступ як підсумкова діяльність ансамблевого музикування.

6. Структура навчальної дисципліни**Денна форма навчання**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Фраза як елемент музичної мови.						
Тема 1. Поняття музичного фразування	6		2			4
Тема 2. Фразування в музичному творі	6		2			4
Тема 3. Аплікатура	6		2			4
Тема 4. Акцент	6		2			4

Тема 5. Інтонія	6		2			4
Усього:	30		10			20
Кредит 2. Динамічні градації інструментів ансамблю.						
Тема 6. Динаміка	6		2			4
Тема 7. Динамічні відтінки	6		2			4
Тема 8. Динаміка в ансамблевих творах	6		2			4
Тема 9. Динамічний план музичного твору	6		2			4
Тема 10. Звуковий баланс ансамблю	6		2			4
Усього:	30		10			20
Кредит 3. Звуковидобування. Робота над ансамблем.						
Тема 11. Засоби звуковидобування та прийоми гри на інструменті	6		2			4
Тема 12. Технічні та складні фрагменти в ансамблевих партіях	6		2			4
Тема 13. Ансамбль в групі інструментів	6		2			4
Тема 14. Акомпанемент в ансамблевому музикуванні	6		2			4
Тема 15. Ансамбль в групі акомпанементу	6		2			4
Усього:	30		10			20
Кредит 4. Художній образ. Концертний виступ.						
Тема 16. Створення художньо-виконавського плану музичного твору	6		2			4
Тема 17. Інтерпретація музичного твору	6		2			4
Тема 18. Розкриття художнього образу музичного твору	6		2			4
Тема 19. Підготовка до концертного виступу	6		2			4
Тема 20. Концертний виступ як підсумкова діяльність ансамблевого музикування	6		2			4
Усього:	30		10			20
Усього годин:	120		40			80

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Фраза як елемент музичної мови.						
Тема 1. Поняття музичного фразування	6		2			4
Тема 2. Фразування в музичному творі	6					6
Тема 3. Аплікатура	6		2			4
Тема 4. Акцент	6					6
Тема 5. Інтонія	6					6
Усього:	30		4			26
Кредит 2. Динамічні градації інструментів ансамблю.						
Тема 6. Динаміка	6		2			4
Тема 7. Динамічні відтінки	6					6
Тема 8. Динаміка в ансамблевих творах	6		2			4
Тема 9. Динамічний план музичного	6					6

твору					
Тема 10. Звуковий баланс ансамблю	6				6
Усього:	30		4		26
Кредит 3. Звуковидобування. Робота над ансамблем.					
Тема 11. Засоби звуковидобування та прийоми гри на інструменті	6		2		4
Тема 12. Технічні та складні фрагменти в ансамблевих партіях	6				6
Тема 13. Ансамбль в групі інструментів	6		2		4
Тема 14. Акомпанемент в ансамблевому музикуванні	6				6
Тема 15. Ансамбль в групі акомпанементу	6				6
Усього:	30		4		26
Кредит 4. Художній образ. Концертний виступ.					
Тема 16. Створення художньо-виконавського плану музичного твору			2		4
Тема 17. Інтерпретація музичного твору					6
Тема 18. Розкриття художнього образу музичного твору			2		4
Тема 19. Підготовка до концертного виступу			2		4
Тема 20. Концертний виступ як підсумкова діяльність ансамблевого музикування					6
Усього:	30		6		24
Усього годин:	120		16		102

7. Теми лекційних занять (не передбачені навчальним планом)

8. Теми семінарських занять (не передбачені навчальним планом)

**9. Теми практичних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Фраза як елемент музичної мови.</i>		
1.	Тема 1. Поняття музичного фразування	2
2.	Тема 2. Фразування в музичному творі	2
3.	Тема 3. Аплікатура	2
4.	Тема 4. Акцент	2
5.	Тема 5. Інтонація	2
<i>Кредит 2. Динамічні градації інструментів ансамблю</i>		
6.	Тема 6. Динаміка	2
7.	Тема 7. Динамічні відтінки	2
8.	Тема 8. Динаміка в ансамблевих творах	2
9.	Тема 9. Динамічний план музичного твору	2
10.	Тема 10. Звуковий баланс ансамблю	2
<i>Кредит 3. Звуковидобування. Робота над ансамблем</i>		
11.	Тема 11. Засоби звуковидобування та прийоми гри на інструменті	2
12.	Тема 12. Технічні та складні фрагменти в ансамблевих партіях	2
13.	Тема 13. Ансамбль в групі інструментів	2
14.	Тема 14. Акомпанемент в ансамблевому музикуванні	2

15.	Тема 15. Ансамбль в групі акомпанементу	2
	<i>Кредит 4. Художній образ. Концертний виступ.</i>	
16.	Тема 16. Створення художньо-виконавського плану музичного твору	2
17.	Тема 17. Інтерпретація музичного твору	2
18.	Тема 18. Розкриття художнього образу музичного твору	2
19.	Тема 19. Підготовка до концертного виступу	2
20.	Тема 20. Концертний виступ як підсумкова діяльність ансамблевого музикування	2
	Разом:	40

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Фраза як елемент музичної мови.</i>	
1.	Тема 1. Поняття музичного фразування	2
2.	Тема 2. Фразування в музичному творі	-
3.	Тема 3. Аплікатура	2
4.	Тема 4. Акцент	-
5.	Тема 5. Інтонація	-
	<i>Кредит 2. Динамічні градації інструментів ансамблю</i>	
6.	Тема 6. Динаміка	2
7.	Тема 7. Динамічні відтінки	-
8.	Тема 8. Динаміка в ансамблевих творах	2
9.	Тема 9. Динамічний план музичного твору	-
10.	Тема 10. Звуковий баланс ансамблю	-
	<i>Кредит 3. Звуковидобування. Робота над ансамблем</i>	
11.	Тема 11. Засоби звуковидобування та прийоми гри на інструменті	2
12.	Тема 12. Технічні та складні фрагменти в ансамблевих партіях	-
13.	Тема 13. Ансамбль в групі інструментів	2
14.	Тема 14. Акомпанемент в ансамблевому музикуванні	-
15.	Тема 15. Ансамбль в групі акомпанементу	2
	<i>Кредит 4. Художній образ. Концертний виступ.</i>	
16.	Тема 16. Створення художньо-виконавського плану музичного твору	2
17.	Тема 17. Інтерпретація музичного твору	-
18.	Тема 18. Розкриття художнього образу музичного твору	2
19.	Тема 19. Підготовка до концертного виступу	2
20.	Тема 20. Концертний виступ як підсумкова діяльність ансамблевого музикування	-
	Разом:	18

10. Теми лабораторних занять (не передбачені навчальним планом)

11. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Фраза як елемент музичної мови.</i>	
1.	Тема 1. Поняття музичного фразування	4
2.	Тема 2. Фразування в музичному творі	4
3.	Тема 3. Аплікатура	4
4.	Тема 4. Акцент	4
5.	Тема 5. Інтонація	4
	<i>Кредит 2. Динамічні градації інструментів ансамблю</i>	

6.	Тема 6. Динаміка	4
7.	Тема 7. Динамічні відтінки	4
8.	Тема 8. Динаміка в ансамблевих творах	4
9.	Тема 9. Динамічний план музичного твору	4
10.	Тема 10. Звуковий баланс ансамблю	4
	<i>Кредит 3. Звуковидобування. Робота над ансамблем</i>	
11.	Тема 11. Засоби звуковидобування та прийоми гри на інструменті	4
12.	Тема 12. Технічні та складні фрагменти в ансамблевих партіях	4
13.	Тема 13. Ансамбль в групі інструментів	4
14.	Тема 14. Акомпанемент в ансамблевому музикуванні	4
15.	Тема 15. Ансамбль в групі акомпанементу	4
	<i>Кредит 4. Художній образ. Концертний виступ.</i>	
16.	Тема 16. Створення художньо-виконавського плану музичного твору	4
17.	Тема 17. Інтерпретація музичного твору	4
18.	Тема 18. Розкриття художнього образу музичного твору	4
19.	Тема 19. Підготовка до концертного виступу	4
20.	Тема 20. Концертний виступ як підсумкова діяльність ансамблевого музикування	4
	Разом:	80

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Фраза як елемент музичної мови.</i>	
1.	Тема 1. Поняття музичного фразування	4
2.	Тема 2. Фразування в музичному творі	6
3.	Тема 3. Аплікатура	4
4.	Тема 4. Акцент	6
5.	Тема 5. Інтонація	6
	<i>Кредит 2. Динамічні градації інструментів ансамблю</i>	
6.	Тема 6. Динаміка	4
7.	Тема 7. Динамічні відтінки	6
8.	Тема 8. Динаміка в ансамблевих творах	4
9.	Тема 9. Динамічний план музичного твору	6
10.	Тема 10. Звуковий баланс ансамблю	6
	<i>Кредит 3. Звуковидобування. Робота над ансамблем</i>	
11.	Тема 11. Засоби звуковидобування та прийоми гри на інструменті	4
12.	Тема 12. Технічні та складні фрагменти в ансамблевих партіях	6
13.	Тема 13. Ансамбль в групі інструментів	4
14.	Тема 14. Акомпанемент в ансамблевому музикуванні	6
15.	Тема 15. Ансамбль в групі акомпанементу	6
	<i>Кредит 4. Художній образ. Концертний виступ.</i>	
16.	Тема 16. Створення художньо-виконавського плану музичного твору	4
17.	Тема 17. Інтерпретація музичного твору	6
18.	Тема 18. Розкриття художнього образу музичного твору	4
19.	Тема 19. Підготовка до концертного виступу	4
20.	Тема 20. Концертний виступ як підсумкова діяльність ансамблевого музикування	6
	Разом:	102

12. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка публічного виступу з метою демонстрації виконавських вмінь і навичок гри на додатковому музичному інструменті (для студентів ДФН).

Підготовка та захист контрольної роботи:

1. Вміти настроювати ансамблевий інструмент
2. Виконати вправ.
3. Виконати гами.
4. Виконати арпеджіо.
5. Виконати акорди.
6. Виконати етюд.
7. Виконати читання з аркуша.
8. Опрацювати ансамблеву партію народного танцю.
9. Гармонізувати супровід шкільних пісень і мелодій.
10. Опрацювати ансамблеву партію народної п'єси.
11. Опрацювання ансамблеву партію класичної п'єси.

12. Художньо й технічно досконале виконати ансамблеві партії поточного репертуару з усіма авторськими позначками з відчуттям строгого ритму, штрихів, динаміки, характеру і змісту твору.

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів самостійно працювати з літературою та нотами; творчо сприймати навчальний матеріал і осмислювати його; сформувані навички щоденної самостійної роботи з метою одержання та узагальнення знань, умінь і навичок.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) Правильність постановки рук і звуковидобування.
- 2) Орієнтування в клавіатурі.
- 3) Ступінь володіння технічними навичками гри.
- 4) Вміння читати нот з листа.
- 5) Вміння підбору по слуху.

13. Форми поточного та підсумкового контролю.

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацьовувати нотні тексти, створення художнього образу п'єси, вивчення напам'ять ансамблевих партій, здатності публічно виконати вивчений репертуар.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли він емоційно, художньо переконливо та технічно довершено виконав репертуар згідно вимог навчальної дисципліни.

Студенту виставляється дуже добре, коли він добре знає художньо-навчальний репертуар, але ж виконує його без відповідної емоційності.

Студенту виставляється добре, коли він добре виконує репертуар, але представлення елементу музичної тканини не сприяє розкриттю художньо-образного змісту композиції, або порушує його цілісність.

Студенту виставляється достатньо, коли він засвоїв частково, фрагментарно художній матеріал та припускається помилок щодо нотного тексту виконуваних ансамблевих партій.

Студенту виставляється мінімальний задовільно, коли він випускає, втрачає при виконанні певні мотиви, а то й фрази виконуваних ансамблевих партій.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 200 до 400 балів (за 4кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 4 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5			400/100*
20	20	20	20	20			
T6	T7	T8	T9	T10		20	
15	15	15	15	20			
T11	T12	T13	T14	T15			
20	20	20	20	20			
T16	T17	T18	T19	T20		20	
15	15	15	15	20			

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

14. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу, музично-теоретичний аналіз п'єси та ансамблевої партії, вияв складностей теоретичного характеру, особливостей фактури, аплікатури; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу, дії, що сприяють усвідомленню студентами загального змісту і сутності музичного твору та особливостей його виконання: демонстративне виконання викладачем фрагментів або цілого музичного твору; проблемне навчання, дії, що пов'язані з практичним відпрацюванням та засвоєнням технічних та художніх навичок під час виконання музичного твору: читка з листа нового твору, багаторазове програвання, приспівування окремих місць, метроритмічне відпрацювання; практично-евристичний метод – творчі відкриття, характерне на завершальних стадіях роботи над музичним твором, коли при кожному практичному виконанні є поява створення неповторних образів індивідуального характеру, застосування незвичайних технічних прийомів виконання, індивідуальна інтерпретація музичного твору, виконання його окремих фрагментів, випробування нетрадиційних прийомів виконання.

15. Рекомендована література

Базова

1. Біла Н.Л., Штурман Н.О. Ансамблеве музикування : до сутності поняття / Н.Л. Біла, Н.О. Штурман // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія : Психолого-педагогічні науки. – 2014. – № 2. – С. 40–46.
2. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О., Оркестровий клас : [навч.-метод. посіб.] / Г.Л. Бродський, О.Б. Горбенко, С.О. Сметана. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016 – 328 с.
3. Карташова Ж. Формування виконавської майстерності майбутнього вчителя музичного мистецтва в ансамблевому класі / Ж. Карташова // Педагогічна освіта : теорія і практика : Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський.: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України[гол. ред.Лабунець В. М.]. Вип.26 (1-2019) Ч. 2, 2019 – С. 90–94.
4. Праксеологічна спрямованість професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва : монографія / О. І. Стріхар, Л. С. Аристова, К. К. Зуб, Л. Л. Васильєва, І. В. Щербак та ін.. – Миколаїв : «РАЛ-поліграфія», 2016. – 300 с.
5. Сидоряк В.М., Співак О.В. Навчальна дисципліна «Ансамблеве виконавство» як складова процесу підготовки студентів музично-педагогічних факультетів / В.М. Сидоряк, О.В. Співак // Основні напрями розвитку педагогічної науки : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Харків,21-22 жовтня, 2016). Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2016. – С. 104–105.
6. Шевченко М.О. «Ансамблеве виконавство»: метод. рекомендації для організації самостійної роботи студентів вищих музичних закладів III-IV рівня акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво» / М.О. Шевченко. – Івано-Франківськ: Видавництво «Плай» ЦІТ ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені В.Стефаника, 2017.–26с.
7. Щербак І. В. Інструментально-виконавська підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва як психолого-педагогічна проблема / І. В. Щербак // Наукові записки / Ред. кол. : В. В. Радул, С. П. Величко та ін. – Випуск 141. Частина II. Серія : Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – С. 93–97.
8. Щербак І. В. Педагогічні умови виховання творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва / І. В. Щербак // Збірник наукових праць «Педагогічні науки» – Вип. LXXIV. – Том 2. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2016. – С. 89–93.
9. Щербак І. В. Професійні властивості майбутніх учителів музичного мистецтва / І. В. Щербак // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – № 9 (63). – С. 224–235.
10. Щербак, І. В. (2019). Розвиток професійних властивостей майбутнього вчителя музичного мистецтва *Наукові записки, 174. Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 159-164.* (Shcherbak, I. V. (2019). Development of professional properties of future teachers of musical art. *Scientific notes, 174. Series: Pedagogical sciences. - Kropivnytsky: RVV CDPU them. V. Vynnychenko, 159-164.*
11. Щербак І. В. Технологічний процес розкриття художнього образу музичного твору майбутніми вчителями музичного мистецтва / І. В. Щербак // Мистецька освіта : історія, теорія, технології : зб.наук.праць / за заг. ред. докт. пед. наук, проф. Т. А. Смирної. – Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2015. – С.166–173.

Допоміжна

1. Матвійчук Л.Д. Методичні основи ансамблевого виконавства : [навч.-метод. посіб.] / Л. Д. Матвійчук. – Київ : Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського, 2008. – 96 с.
2. Педагогічні умови формування творчого освітньо-виховного середовища : [навч.-метод. посіб.] / за заг. ред. С.Якименко. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2016. – 184 с.
3. Шевченко Ю. А. Музично-інструментальний колектив: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ю. А. Шевченко. – Миколаїв: МДУ ім. В. О. Сухомлинського, 2007.– 105 с.
4. Шевченко Ю. А. Підготовка вчителів музики до організації діяльності дитячих музично-інструментальних колективів: методичний посібник / Ю. А. Шевченко. – Херсон: Айлант, 2009. – 64 с.
5. Щербак І. В. Підготовка вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання : [навч.-метод. посіб.] / І. В. Щербак. – Миколаїв : Іліон, 2018. – 200 с.

16. Інформаційні ресурси

1. <http://noni.org.ua/>
2. <http://www.europeana.eu/portal>
3. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33>
4. <http://www.ukrbook.net>
5. <http://www.nbuv.gov.ua>
6. <http://www.twirpx.com/files/art/music>
7. <http://notonosec.at.ua/load/ansambli/narodnye/15>
8. <http://www.21one.ru/stati/57/266>
9. <http://www.quellen.org.ua/ru/gallery/album/4>